

Ontwerpen voor Systeminnovatie

Drie ontwerprichtingen voor integraal duurzame varkenshouderij
èn
de stappen daar naar toe

Deze brochure is onderdeel van de resultaten van het project Varkansen, dat is uitgevoerd door Wageningen UR Livestock Research in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit binnen het onderzoeksprogramma 'Verduurzaming Productie en Transitie' (BO-07-009-014).

Dit is een samenvatting van de resultaten van het project Varkansen. De uitgebreide brochure en andere producten kunt u downloaden op www.varkansen.wur.nl.

Varkansen laat zien hoe een integraal duurzame varkenshouderij mogelijk is. Ze doet dit met drie ontwerprichtingen voor integraal duurzame varkenshouderij en met de stappen daar naar toe.

Wekt de brochure uw interesse? Wilt u ook verder met een integraal duurzame varkenshouderij? Neem dan contact op met ons. Want innoveren doe je met lef, met steun en met elkaar.

Meer informatie of brochure bestellen?

Onno van Eijk: 0320 – 238 916
info@varkansen.nl
www.varkansen.wur.nl

Ontwerpen voor Systeminnovatie

Varkansen in vogelvlucht

1

Een integraal duurzame varkenshouderij, goed voor People, Planet, Profit en Pigs. Is dat mogelijk? Die vraag stond centraal in het project Varkansen. Voor u ligt ons antwoord: Ja, het kan! Met een paar wezenlijke omslagen in denken en doen kan een varkensbedrijf tegelijk een sprong vooruit maken in dierenwelzijn, milieu, economie en werkplezier. Drie ontwerpen laten zien hoe dit er in praktijk uit kan zien. Deze ontwerpen zijn geen kant-en-klaar recept. Want één ding is duidelijk: verduurzamen is meer dan ontwerpen alleen.

Verduurzamen is behoeften kennen

Integrale duurzaamheid betekent dat je voorziet in de behoeften van: de varkenshouder, zijn varkens, het milieu en de burger-consument. Om te verduurzamen moet je dus ieders behoeften kennen. En wat blijkt? Veel behoeften lopen parallel: de behoeften aan een gezonde werkomgeving van de varkenshouder valt samen met de behoefte aan een schone leefomgeving van het varken. Het verlagen van ammoniakemissie is niet alleen belangrijk voor het milieu maar ook voor diegenen die in de stal leven en werken.

2

Verduurzamen is anders denken

Kunnen we dus gewoon aan de slag? Liggen de oplossingen voor het grijpen? Ja, maar niet zonder ook in ons denken te veranderen. In de zoektocht naar integrale duurzaamheid komen vier omslagen in denken steeds weer boven drijven. Omslagen in denken die nodig zijn om echt grote stappen vooruit te kunnen zetten. Daar moet de knop om:

- 1 Geef het varken de ruimte om zelf zijn behoeften te vervullen en profiteer daarvan
- 2 Zet het varken volop in als kringloofdier en produceer milieuwaarde
- 3 Oogst mineralen en energie als extra hoofdproduct en zie deze niet als afval
- 4 Bouw een actieve relatie op met natuur, burger en consument en verbind het bedrijf met zijn omgeving

3

Verduurzamen is samen ontwerpen

In Varkansen hebben varkenshouders, stallenbouwers, regionale beleidsmakers en onderzoekers zich gebogen over de ontwerpuitdagingen. Ze hebben behoeften vertaald naar doelen en oplossingen voor het integraal duurzame varkensbedrijf. Wat is duurzaam, waaraan moet het duurzame varkensbedrijf voldoen? En hoe kan het er uitzien, zo'n duurzaam varkensbedrijf? De resultaten zijn samengebracht in de eindbrochure. En wat blijkt? Er zijn wegen om die doelen te bereiken zonder iets of iemand echt tekort te doen. Drie ontwerpen laten zien dat er op elk type bedrijf mogelijkheden zijn. Mogelijkheden op het gebied van huisvesting van varkens, omgang met voer, energie, mest en mineralen, en verbinding met de omgeving. Oplossingen die tegelijkertijd goed zijn voor het dier, de varkenshouder, het milieu en de omgeving. Sommige oplossingen hebben zich al bewezen in de praktijk. Andere zijn een uitdaging voor de innovatieve ondernemer en het onderzoek.

4

Verduurzamen is doen

Met deze stappen is een integraal duurzame varkenshouderij mogelijk. De uitdaging is om het te dóén. De eerste stappen zijn al te zien. Ondernemers die bij Varkansen betrokken zijn pakken de handschoen op. Partijen rondom de varkenshouders worden uitgedaagd hen daarbij te ondersteunen. Want hoe ga je verder met verduurzamen? Dat doe je alleen met lef, met steun en met elkaar. Zo grijp je varkansen voor het verduurzamen van de varkenshouderij.

Verduurzamen is...
behoeften kennen, anders denken, samen ontwerpen en doen

goede ideeën!
daar wil ik
nu mee aan
de slag